

Brüsszel, 2025. július 1.
(OR. en)

10971/25

ECOFIN 901
UEM 355
SOC 468
EMPL 325
COMPET 649
ENV 618
EDUC 292
ENER 316
JAI 936
GENDER 145
JEUN 176
SAN 402
ECB
EIB

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	A TANÁCS AJÁNLÁSA Horvátország gazdaság-, szociál-, foglalkoztatás-, strukturális és költségvetési politikájáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2025) 211 final bizottsági javaslaton alapuló fenti tanácsi ajánlástervezet több tanácsi bizottság által módosított és jóváhagyott, és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság által véglegesített szövegét.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Horvátország gazdaság-, szociál-, foglalkoztatás-, strukturális és költségvetési politikájáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. április 29-i (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 3. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

¹ HL L 2024/1263, 2024.4.30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

mivel:

Általános szempontok

- (1) A 2024. április 30-án hatályba lépett (EU) 2024/1263 rendelet rögzíti, hogy a gazdasági kormányzási keret célkitűzése a rendezett és fenntartható államháztartás, a fenntartható és inkluzív növekedés, valamint a reziliencia reformok és beruházások révén történő előmozdítása, továbbá a túlzott költségvetési hiányok kialakulásának megelőzése. A rendelet értelmében a Tanács és a Bizottság az Európai Unió működéséről szóló szerződésben meghatározott célkitűzésekkel és követelményekkel összhangban többoldalú felügyeletet végez az európai szemeszter keretében. Az európai szemeszter mindenekelőtt az országspecifikus ajánlások megfogalmazását és végrehajtásának felügyeletét foglalja magában. A rendelet továbbá előmozdítja a költségvetési politikával kapcsolatos nemzeti felelősségvállalást, fokozott hangsúlyt helyez a középtávra, emellett hatékonyabb és következetesebb végrehajtást irányoz elő. Minden tagállamnak be kell nyújtania a Tanács és a Bizottság számára egy nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervet, amely a nemzeti jogalkotási ciklus hosszától függően egy négy- vagy ötéves időszak költségvetési, reform- és beruházási kötelezettségvállalásait tartalmazza. Az e tervekben foglalt nettó kiadási² pályának meg kell felelnie a rendelet követelményeinek, többek között arra vonatkozóan, hogy az államadósságot a kiigazítási időszak végére megalapozottan csökkenő pályára kell állítani, vagy ilyen pályán kell tartani, vagy annak a bruttó hazai termék (GDP) 60 %-a alatti prudens szinten kell maradnia, továbbá az államháztartási hiányt középtávon a Szerződés által a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá kell csökkenteni, illetve az alatt kell tartani. Amennyiben egy tagállam elkötelezi magát a rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelő releváns reformok és beruházások mellett, a kiigazítási időszak legfeljebb három évvel meghosszabbítható.

² Az (EU) 2024/1263 rendelet 2. cikkének 2. pontjában meghatározott „nettó kiadás”: i. a kamatkiadások, ii. a diszkrecionális bevételi intézkedések, iii. az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, iv. az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, v. a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint vi. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított kormányzati kiadás.

- (2) Az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet³, amely létrehozta a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt (a továbbiakban: RRF), 2021. február 19-én hatályba lépett. Az RRF reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást a tagállamoknak, az Unió által finanszírozott fiskális impulzust biztosítva. A gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszterének prioritásaival összhangban az RRF elősegíti a gazdasági és társadalmi helyreállítást, egyúttal fenntartható reformokat és beruházásokat mozdít elő, mindenekelőtt a zöld és a digitális átállás ösztönzése, valamint a tagállamok gazdaságának reziliensebbé tétele terén. Közép- és hosszú távon szintén segít megerősíteni az államháztartás helyzetét, valamint fellendíteni a növekedést és a munkahelyteremtést, javítani az Unión belüli területi kohéziót, és támogatni a szociális jogok európai pillérének további végrehajtását.
- (3) A 2023. február 27-én elfogadott (EU) 2023/435 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴ (a továbbiakban: REPowerEU-rendelet) célja fokozatosan megszüntetni az Unió függőségét az orosz fossziliztüzelőanyag-behozattól. Ez segít megteremteni az energiabiztonságot és diverzifikálni az Unió energiaellátását, ugyanakkor hozzájárul a megújuló energiaforrások elterjedéséhez, valamint az energiatárolási kapacitások és az energiahatékonyság növeléséhez. Horvátország új REPowerEU-fejezettel egészítette ki a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét olyan kulcsfontosságú reformok és beruházások finanszírozása érdekében, amelyek segíteni fogják a REPowerEU célkitűzéseinek elérését.

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj>).

- (4) Horvátország 2021. május 15-én az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az említett rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság – az V. mellékletben foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban – értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2021. július 28-án elfogadta a Horvátország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló végrehajtási határozatát⁵, amelyet 2023. december 7-én módosított a 18. cikk (2) bekezdése alapján a vissza nem térítendő pénzügyi támogatásra vonatkozó maximális pénzügyi hozzájárulás aktualizálása, valamint a REPowerEU-fejezet beillesztése céljából⁶. A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság – a 24. cikk (5) bekezdésével összhangban – határozatot fogadjon el, amely megállapítja, hogy Horvátország kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban meghatározott releváns mérföldköveket és célokat. A teljesítés akkor tekinthető kielégítőnek, ha az egyes reformok vagy beruházások korábbi mérföldköveinek és céljainak elérése terén nem történt visszalépés.

⁵ A Tanács végrehajtási határozata (2021. július 28.) Horvátország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról (ST 10687/2021).

⁶ A Tanács végrehajtási határozata (2023. december 7.) a Horvátország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló, 2021. július 28-i végrehajtási határozat módosításáról (ST 15834/2023).

- (5) A Tanács 2025. január 21-án a Bizottság ajánlása alapján ajánlást fogadott el, amelyben jóváhagyta Horvátország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervét⁷. Az (EU) 2024/1263 rendelet 11. cikkével és 36. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban benyújtott terv a 2025–2028-as időszakra vonatkozik, és négy évre elosztott költségvetési kiigazítást mutat be.
- (6) 2024. november 26-án a Bizottság elfogadta a Horvátország 2025. évi költségvetésiterv-javaslatára vonatkozó véleményt. A Bizottság ugyanezen a napon az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2025. évi jelentést, amelyben Horvátországot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes felülvizsgálatra van szükség. A Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, valamint a 2025. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is, amely elemzi a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását. A Tanács 2025. május 13-án elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást⁸, 2025. március 10-én pedig az együttes foglalkoztatási jelentést.

⁷ A Tanács ajánlása (2025. január 21.) Horvátország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervének jóváhagyásáról (HL C/2025/638, 2025.2.10.).

⁸ A Tanács ajánlása (2025. május 13.) az euroövezet gazdaságpolitikájáról (HL C, C/2025/2782, 2025.5.22., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj>).

- (7) A Bizottság 2025. január 29-én közzétette a versenyképességi iránytűt, azaz az EU globális versenyképességének fellendítését célzó, a következő öt évre szóló stratégiai keretet. A versenyképességi iránytű meghatározza a fenntartható gazdasági növekedés három transzformatív tényezőjét: i. innováció; ii. dekarbonizáció és versenyképesség; és iii. biztonság. Az innovációs szakadék megszüntetése érdekében az EU az ipari innováció ösztönzésére, az induló innovatív vállalkozások növekedésének támogatására – például az induló és növekvő innovatív vállalkozásokra vonatkozó uniós stratégiához hasonló kezdeményezések révén –, valamint a mesterséges intelligenciához és a kvantumszámításhoz hasonló fejlett technológiák alkalmazásának előmozdítására törekszik. A zöldebb gazdaság érdekében a Bizottság felvázolta a megfizethető energiára vonatkozó átfogó cselekvési tervet és a tisztaipar-megállapodást, amelyek biztosítják, hogy a tiszta energiára való átállás költséghatékony és a versenyképességet elősegítő maradjon, különösen az energiaigényes ágazatokban, és ösztönözze a növekedést. A túlzott függőségek csökkentése és a biztonság növelése érdekében az Unió eltökélt szándéka, hogy megerősítse a globális kereskedelmi partnerségeket, diverzifikálja az ellátási láncokat, és biztosítsa a kritikus fontosságú nyersanyagokhoz és a tiszta energiaforrásokhoz való hozzáférést. E prioritások megvalósítását olyan horizontális támogató eszközök segítik, mint például a szabályozás egyszerűsítése, az egységes piac elmélyítése, a versenyképesség finanszírozása, a megtakarítási és beruházási unió, a készségek és a minőségi munkahelyek előmozdítása, valamint az uniós szakpolitikák jobb összehangolása. A versenyképességi iránytű igazodik az európai szemeszterhez, biztosítva, hogy a tagállamok gazdaságpolitikája összhangban álljon a Bizottság stratégiai céljaival, így egységes megközelítésbe helyezve a gazdasági kormányzást, amely Unió-szerte előmozdítja a fenntartható növekedést, az innovációt és a rezilienciát.

- (8) 2025-ben a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere továbbra is az RRF végrehajtásával párhuzamosan valósul meg. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek teljes körű végrehajtása továbbra is elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek segítenek hatékonyan kezelni az elmúlt években kiadott releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességét vagy jelentős részét. Ezek az országspecifikus ajánlások ugyanúgy relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 21. cikkével összhangban módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelésének tekintetében is.
- (9) A 2019–2024-es országspecifikus ajánlásokban azonosított releváns kihívásokat is figyelembe véve a 2025. évi országspecifikus ajánlások azokkal a legfontosabb gazdaságpolitikai kihívásokkal foglalkoznak, amelyeket a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben foglalt intézkedések nem kezelnek kielégítően.
- (10) A Bizottság 2025. június 4-én közzétette a Horvátországra vonatkozó 2025. évi országjelentést. Ebben értékelte a releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Horvátország által elért eredményeket, és számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Horvátország általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján a Bizottság az országjelentésben azonosította a Horvátország előtt álló legsürgetőbb kihívásokat. Emellett a jelentésben a Bizottság értékelte, hogy Horvátország milyen eredményeket ért el a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre, valamint a szegénység és a társadalmi kirekesztődés csökkentésére vonatkozó, 2030-ra teljesítendő kiemelt uniós célok elérése, továbbá az Egyesült Nemzetek Szervezete fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén.

Az elért eredményekről szóló éves jelentés értékelése

- (11) A Tanács 2025. január 21-én Horvátország esetében a nettó kiadások maximális növekedési rátáira vonatkozóan a következő ajánlást tette: 2025-ben 6,4 %, 2026-ban 4,9 %, 2027-ben 4,1 %, 2028-ban pedig 3,7 %, ami a 2023-as referenciaévhez viszonyítva a következő kumulatív maximális növekedési rátáknak felel meg: 2025-ben 26,2 %, 2026-ban 32,3 %, 2027-ben 37,8 %, 2028-ban pedig 42,9 %. Horvátország 2025. május 22-én benyújtotta az elért eredményekről szóló éves jelentését⁹, amelyben beszámolt a nettó kiadások ajánlott maximális növekedési rátáinak betartásáról, valamint az európai szemeszter keretében tett országspecifikus ajánlásokban azonosított fő kihívások kezelését célzó reformok és beruházások végrehajtásáról. Horvátországnak az elért eredményekről szóló éves jelentésébe a helyreállítási és rezilienciaépítési terv megvalósítása terén tett előrehaladásról – az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban – készített féléves jelentések is beépültek.
- (12) Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja és annak következményei egzisztenciális kihívást jelentenek az Európai Unió számára. A védelmi kiadások gyors és jelentős növelésére irányuló uniós erőfeszítések támogatása érdekében a Bizottság a Stabilitási és Növekedési Paktum nemzeti mentesítési rendelkezésének összehangolt aktiválását ajánlotta, és ezt a javaslatot az Európai Tanács a 2025. március 6-i ülésén üdvözölte. Horvátország 2025. május 27-i kérése nyomán a Tanács a Bizottság ajánlása alapján [dátum; HL: kérjük, illesszék be a 2025. július 8-i dátumot]-án/-én ajánlást fogadott el, amelyben engedélyezte Horvátország számára, hogy eltérjen a nettó kiadások ajánlott maximális növekedési rátáitól, és túllépje azokat¹⁰.

⁹ Az elért eredményekről szóló 2025. évi jelentések a következő internetcímen érhetők el: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en

¹⁰ A Tanács ajánlása a nettó kiadásoknak a Tanács által az (EU) 2024/1263 rendelet alapján meghatározott maximális növekedési rátájától való eltérés Horvátország számára történő engedélyezéséről (A nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválása), HL [HL: kérjük, illesszék be ebbe a lábjegyzetbe az ST 10470/25 dokumentumban szereplő tanácsi ajánlás hivatkozási számát és elfogadásának dátumát].

- (13) Az Eurostat által hitelesített adatok¹¹ alapján Horvátország GDP-arányos államháztartási hiánya a 2023. évi 0,8 %-ról 2024-ben 2,4 %-ra nőtt, míg a GDP-arányos államadósság a 2023. év végi 61,8 %-ról 2024 végére 57,6 %-ra mérséklődött. A Bizottság számításai szerint ezek a fejlemények 2024 vonatkozásában a nettó kiadások 17,4 %-os növekedésének felelnek meg. Az elért eredményekről szóló 2025. évi éves jelentésben Horvátország a nettó kiadások 2024. évi növekedését 17,5 %-ra becsüli. A Bizottság becslései alapján a nemzeti és az uniós finanszírozású kiadásokat egyaránt magában foglaló költségvetési irányvonal¹² 2024-ben expanzív volt, a GDP 1,8 %-ának megfelelő mértékben.
- (14) Az elért eredményekről szóló éves jelentés szerint a Horvátország költségvetési előrejelzéseit alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2025-ben a reál-GDP 3,3 %-os növekedésével számol, míg a CPI-infláció 2025-ben várhatóan 2,9 % lesz. A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint a reál-GDP 2025-ben 3,2 %-kal, 2026-ban pedig 2,9 %-kal nő, a HICP-infláció pedig 2025-ben 3,4 %, 2026-ban pedig 2,0 % lesz.

¹¹ Eurostat – Euromutatók, 2025.4.22.

¹² A költségvetési irányvonal az államháztartás mögöttes költségvetési pozíciójában bekövetkezett éves változás mérőszáma. Mind a nemzeti finanszírozású, mind az uniós költségvetésből finanszírozott költségvetési politikákból eredő gazdasági impulzus értékelésére irányul. A költségvetési irányvonal i. a középtávú potenciális növekedés és ii. a diszkrecionális bevételi intézkedéseket nem tartalmazó elsődleges kiadások változása közötti különbsétként mérhető, de az elsődleges kiadások tartalmazzák a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatások (grants) által finanszírozott kiadásokat.

- (15) Az elért eredményekről szóló éves jelentés szerint az államháztartási hiány 2025-ben várhatóan a GDP 2,9 %-ára nő, míg a GDP-arányos államadósság 2025 végére 56,9 %-ra csökken. Ezek a fejlemények azt jelentik, hogy a nettó kiadások 2025-ben 7,6 %-kal nőnek. A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése 2025-re a GDP 2,7 %-ának megfelelő államháztartási hiánnyal számol. A hiány 2025. évi növekedése főként a tőkekiadások erőteljes növekedését tükrözi, amit a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásának várható növekedése, a közsféra bérreformjának áthúzódó hatása, valamint a nyugdíjkiadásoknak az indexálási képlet változása miatti további növekedése támogat. A Bizottság számításai szerint ezek a fejlemények 2025 vonatkozásában a nettó kiadások 7,9 %-os növekedésének felelnek meg. A Bizottság becslései alapján a nemzeti és az uniós finanszírozású kiadásokat egyaránt magában foglaló költségvetési irányvonal 2025-ben expanzív lesz, a GDP 0,8 %-ának megfelelő mértékben. A GDP-arányos államadósság 2025 végére várhatóan 56,3 %-ra csökken. A GDP-arányos államadósság 2025. évi csökkenése főként a várt nominális GDP-növekedés nevezőhatását tükrözi.

- (16) A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból finanszírozott államháztartási kiadások nagysága 2025-ben a GDP 1,8 %-a lesz, szemben a 2024. évi 0,9 %-kal. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásaival finanszírozott kiadások magas színvonalú beruházásokat és termelékenységnövelő reformokat tesznek lehetővé anélkül, hogy közvetlen hatást gyakorolnának Horvátország államháztartási egyenlegére vagy államadósságára.
- (17) Horvátország védelmi célú államháztartási kiadásai 2021-ben a GDP 1,0 %-át, 2022-ben a GDP 1,0 %-át, 2023-ban pedig a GDP 1,3 %-át tették ki¹³. A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint a védelmi kiadások 2024-ben várhatóan a GDP 1,4 %-át, 2025-ben pedig 1,5 %-át teszik ki. Ez 2021-hez képest GDP-arányosan 0,5 százalékpontos növekedésnek felel meg. A nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválása által érintett időszak (2025–2028) lehetővé teszi Horvátország számára, hogy felülvizsgálja a kormányzati kiadások prioritási sorrendjét vagy növelje az államháztartási bevételeket annak érdekében, hogy a védelmi kiadások tartós megemelése középtávon ne veszélyeztesse a költségvetési fenntarthatóságot.

¹³ Eurostat, government expenditure by classification of functions of government (COFOG) (Kormányzati kiadások a kormányzati funkciók osztályozása (COFOG) szerint). A COFOG és a NATO fogalommeghatározásai közötti módszertani különbségek miatt a COFOG meghatározásán alapuló kiadások eltérhetnek a NATO meghatározásán alapuló kiadásoktól.

- (18) A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint Horvátországban a nettó kiadások 2025-ben várhatóan 7,9 %-kal, 2024-ben és 2025-ben pedig összesen 26,6 %-kal nőnek. A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése alapján Horvátország nettó kiadásainak növekedése 2025-ben várhatóan meghaladja az ajánlott maximális növekedési rátát, éves szinten a GDP 0,6 %-ának megfelelő eltérést¹⁴ eredményezve. 2024-et és 2025-öt együtt vizsgálva a nettó kiadások kumulatív növekedési rátája az előrejelzések szerint szintén meghaladja az ajánlott maximális növekedési rátát, ami GDP-arányosan 0,2 %-os eltérésnek felel meg. Mindazonáltal az előre jelzett eltérés a védelmi kiadásokra vonatkozó jelenlegi előrejelzések alapján a nemzeti mentesítési rendelkezés által biztosított rugalmasságon belül van.
- (19) Az elért eredményekről szóló éves jelentés nem tartalmaz a 2025 utáni időszakra vonatkozó költségvetési előrejelzéseket. Az előrejelzés zárónapján ismert szakpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése 2026-ra a GDP 2,6 %-ának megfelelő államháztartási hiányt valószínűsít. Ezek a fejlemények azt jelentik, hogy a nettó kiadások 2026-ban 4,9 %-kal nőnek. A Bizottság becslései alapján a nemzeti és az uniós finanszírozású kiadásokat egyaránt magában foglaló költségvetési irányvonal 2026-ban nagyjából semleges lesz. A GDP-arányos államadósság a Bizottság szerint 2026 végére várhatóan 56,4 %-ra nő. A GDP-arányos államadósság 2026. évi növekedése főként az adósságnövelő SFA-tételeket tükrözi.

¹⁴ 2026-tól ezek az összegek az (EU) 2024/1263 rendelet 22. cikkében létrehozott kontrollszámlán jelennek meg.

A legjelentősebb szakpolitikai kihívások

- (20) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 2026-ig végrehajtandó, egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Ezek várhatóan segítenek hathatósan kezelni a releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások mindegyikét vagy jelentős részét. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv e szoros időkereten belüli eredményes végrehajtása kulcsfontosságú ahhoz, hogy a zöld és a digitális átállás nyomán – a társadalmi méltányosság biztosítása mellett – javuljon Horvátország hosszú távú versenyképessége. A NextGenerationEU – A 2026-ig tartó út című, 2025. június 4-én elfogadott bizottsági közlemény egyértelművé teszi az eszköz lezárására alkalmazandó ütemtervet, és annak érdekében, hogy 2026. augusztus 31-ig a lehető legtöbbet ki lehessen hozni a végrehajtásból, iránymutatást nyújt a tagállamoknak többek között arra vonatkozóan, hogy miként egyszerűsíthetik tovább helyreállítási és rezilienciaépítési terveiket, meghatározza, hogy milyen főbb lehetőségeket mérlegelhetnek azok felülvizsgálatakor, és hangsúlyozza, hogy az utolsó kifizetési kérelmek 2026-ban történő benyújtása előtt gondos közös tervezésre van szükség. Horvátország már eredményeket ért el a helyreállítási és rezilienciaépítési tervében szereplő reformok és beruházások végrehajtása terén. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt kötelezettségvállalások 2026 augusztusáig történő teljesítéséhez kulcsfontosságú, hogy Horvátország felgyorsítsa a reformok és a beruházások végrehajtását a közigazgatási kapacitás korlátaival, az összetett közbeszerzési eljárásokkal és az elhúzódó engedélyezési eljárásokkal kapcsolatos vonatkozó kihívások kezelése, valamint a koordináció javítása révén. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv sikeres végrehajtásához alapvető fontosságú a helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek, a civil társadalom szereplői és más releváns érdekelt felek szisztematikus bevonása a széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében.

- (21) Horvátországban felgyorsult a kohéziós politikai programok, azaz az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA), az Igazságos Átmenet Alapból (IÁA), az Európai Szociális Alap Pluszból (ESZA+) és a Kohéziós Alapból (KA) nyújtott támogatásokból finanszírozott programok végrehajtása. Továbbra is törekedni kell a programok gyors végrehajtására, ugyanakkor ügyelni kell a gyakorlati hatásuk maximalizálására is. Horvátország a kohéziós politikai programjai keretében már jelenleg is tesz lépéseket a versenyképesség javítása és a növekedés fellendítése – és ezzel egyidejűleg a társadalmi kohézió fokozása – érdekében. Ugyanakkor Horvátország továbbra is kihívásokkal néz szembe, többek között a versenyképesség és az innovációs teljesítmény fokozásával, a megfizethető lakhatással, a vízgazdálkodás rezilienciájával, a hátrányos helyzetű csoportokra irányuló aktív munkaerőpiaci intézkedésekkel, a továbbképzéssel és átképzéssel, a tartós ápolás-gondozással és az intézményi kitagolással kapcsolatban. Az (EU) 2021/1060 rendelet 18. cikkével összhangban Horvátországnak a kohéziós politikai alapok félidős felülvizsgálatának részeként felül kell vizsgálnia az egyes programokat, figyelembe véve többek között a 2024. évi országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívásokat. A Bizottság 2025. április 1-jén elfogadott javaslata¹⁵ értelmében 2025. március 31. utánra tolódott az a határidő, amelyen belül az egyes programok tekintetében esedékes félidős felülvizsgálat eredményeinek értékelését be kell nyújtani. A javaslat emellett rugalmassági mechanizmusokat biztosít a programok végrehajtásának felgyorsításához, továbbá ösztönzőket ad a tagállamoknak ahhoz, hogy kohéziós politikai forrásokat különítsenek el öt, uniós szinten kiemelt stratégiai területre – nevezetesen a stratégiai technológiai versenyképességre, a védelemre, a lakhatásra, a vízgazdálkodás rezilienciájára és az energetikai átállásra –, valamint a kiemelt ágazatokban a készségekbe történő beruházásokra, továbbra is a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő személyekre összpontosítva az ESZA+ programokban.

¹⁵ Javaslát – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az (EU) 2021/1058 és az (EU) 2021/1056 rendeletnek a félidős felülvizsgálat keretében egyes stratégiai kihívások kezelésére irányuló egyedi intézkedések tekintetében történő módosításáról – COM(2025) 123 final.

- (22) A Stratégiai Technológiák Európai Platformja (STEP) lehetőséget kínál az egyik legfontosabb uniós stratégiai prioritásba történő beruházásra, és ezáltal az EU versenyképességének fokozására. A STEP végrehajtása 11 meglévő uniós alap keretében valósul meg. A tagállamok az InvestEU programhoz is hozzájárulhatnak a kiemelt területeken megvalósuló beruházások támogatása céljából. Horvátország élhetne az ezen kezdeményezések nyújtotta lehetőségekkel a kritikus technológiák – többek között a tiszta és erőforrás-hatékony technológiák – fejlesztésének vagy gyártásának támogatására.
- (23) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv és más uniós alapok által kezelt gazdasági és társadalmi kihívásokon túl Horvátországnak ténylegesen kezelnie kell a kihívásokat a munkaerő- és szakemberhiány, a dekarbonizáció és az energiahatékonyság, az innováció, a különböző finanszírozási forrásokhoz való hozzáférés, valamint az üzleti környezet és a társadalmi befogadás terén.
- (24) Horvátország kutatási és innovációs (K+I) teljesítménye továbbra is javul, de a haladást tartós strukturális kihívások hátráltatják, ideértve különösen a számos állami kutatóintézetből és egyetemi karból álló, állami kutatási, fejlesztési és innovációs ágazat nagy fokú széttagoltságát. E szervezetek nagy száma felhígítja az erőforrásokat és akadályozza az együttműködést, ami csekélyebb kutatási eredményekhez vezet, valamint csökkenti az üzleti szféra és a tudományos körök közötti együttműködéssel és technológiatranszferrel kapcsolatos lehetőségeket. Habár Horvátország a helyreállítási és rezilienciaépítési terv keretében reformokat hajt végre az állami kutatóintézetek számának csökkentése céljából, előnyös lenne növelni ezen erőfeszítések hatókörét, ambíciószintjét és végrehajtási ütemét. A kutatás-fejlesztési közkiadások GDP-arányos szintje továbbra is az uniós átlag alatt van, és az elmúlt években stagnált. A vállalkozások kutatás-fejlesztési kiadásainak aránya és az innovációs programok vállalkozások általi elterjesztése ugyancsak továbbra is jóval elmarad az uniós átlagtól, ami hozzájárul az optimálistól elmaradó teljesítményhez.

- (25) Horvátország finanszírozási környezetét továbbra is túlnyomórészt a bankok támogatják, és a piaci alapú finanszírozás viszonylag kisebb szerepet játszik. A vállalkozások továbbra is nagymértékben belső pénzeszközökre és bankhitelekre támaszkodnak, ugyanakkor – annak dacára, hogy történt némi előrelépés – a közvetlen lakossági részvétel még mindig alacsony szintje miatt a lakossági megtakarításokhoz továbbra is csak korlátozottan lehet hozzáférni a tőkepiacokon keresztül. A belföldi intézményi befektetők, például a nyugdíjalapok és a biztosítók korlátozott szerepet vállalnak az innovatív vállalkozások finanszírozásában. A hazai tőkepiacok viszonylag kis mérete és likviditása korlátozza a kockázati tőke- és magántőke-befektetők kilépési lehetőségeit, tovább súlyosbítva az innovatív vállalkozások finanszírozási hiányát. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervben és a tőkepiaci fejlesztési stratégiában foglalt reformok a regionális integrációt, a digitalizációt és a finanszírozási lehetőségek diverzifikálását hivatottak előmozdítani. További előrelépésre van szükség a kockázati tőke, a magántőke és a pénzügyi műveltség fellendítése, valamint a befektetési környezet javítása terén.

- (26) A versenyképességi iránytűben meghatározottak szerint valamennyi uniós, nemzeti és helyi intézménynek komoly erőfeszítéseket kell tennie a szabályok egyszerűsítése és az adminisztratív eljárások felgyorsítása érdekében. A Bizottság ambiciózus célokat tűzött ki e tekintetben: ezek szerint legalább 25 %-kal – a kkv-k esetében pedig legalább 35 %-kal – kell csökkenteni az adminisztratív terheket. A Bizottság továbbá új eszközöket hozott létre e célok elérése érdekében, ideértve a meglévő uniós jogszabályok szisztematikus stressztesztjét és az érdekelt felekkel folytatott párbeszéd javítását. E törekvés jegyében Horvátországnak is lépéseket kell tennie. A beszámolók szerint az adminisztratív eljárások összetettsége a vállalatok 66 %-a számára jelent korlátot a horvátországi üzleti tevékenységük során¹⁶. A strukturális kihívások továbbra is rányomják bélyegüket Horvátország üzleti környezetére, mivel a munkaerő- és szakemberhiány, a szabályozás összetettsége és a közigazgatás hatékonyságának hiánya jelentősen korlátozza a beruházásokat és a növekedést. A kiskereskedelemhez hasonló ágazatokon és az egyes szakmákon belüli szabályozási akadályok korlátozzák a versenyt, ugyanakkor az uniós irányelvek késedelmes átültetése növeli a bizonytalanságot és a vállalkozások megfelelési terheit. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervben szereplő, a közigazgatás digitalizálására, a verseny előmozdítására és az eljárások egyszerűsítésére irányuló intézkedések jelentős előrelépést jelentenek. Előnyös lenne azonban növelni a szabályozás egyszerűsítésének és a közigazgatás korszerűsítésének hatókörét, ambíciósintjét és végrehajtási ütemét.

¹⁶ „Businesses' attitudes towards corruption in the EU” („A vállalkozások korrupcióhoz való hozzáállása az EU-ban”), Eurobarométer gyorsjelentés (2024. április).

- (27) Horvátország közigazgatásának földrajzi szétagoltsága befolyásolja annak hatékonyságát és súlyosbítja a regionális egyenlőtlenségeket. Helyi szinten a felelősségi körök és az erőforrások között is egyensúlyhiány áll fenn. Ez hozzájárul az országszerte nyújtott közszolgáltatások egyenlőtlen minőségéhez, és növeli az igazgatási költségeket, mivel sok kis helyi önkormányzat nem rendelkezik a hatáskörükbe tartozó szolgáltatások nyújtásához szükséges kellő pénzügyi és igazgatási erőforrással. Jóllehet a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt intézkedések segítségével kezelhető a nagy fokú szétagoltság, mivel pénzügyi ösztönzőket biztosítanak a helyi önkormányzati egységek összevonásának ösztönzéséhez, ezen ösztönzők igénybevételénél azonban továbbra is főként a funkciók összevonására összpontosítanak, ugyanakkor a helyi önkormányzati egységek tényleges összevonása tekintetében az igénybevétel továbbra is korlátozott. Előnyös lenne bővíteni az ösztönzők körét, és ehhez kapcsolódóan esetleg jogalkotási lépéseket hozni tényleges összevonások elterjedésének biztosítása érdekében.

- (28) 2024 első felében a horvátországi üzleti/ipari fogyasztóknak az Unióban a harmadik legmagasabb villamosenergia-árral kellett szembenéznük. Ez továbbra is visszafogja a horvát vállalatok költség-versenyképességét. Annak ellenére, hogy 2024-ben rekordmértékben, 397 MW-tal nőtt a napenergia-kapacitás, a napenergia villamosenergia-termelésen belüli részaránya továbbra is alacsony, kevesebb mint 6 %. Ennek fényében az új megújulóenergia-kapacitások – különösen a napenergia – és a nem fosszilis alapú rugalmassági megoldások gyorsabb kiépítése segíthet csökkenteni az árszinteket. A bizonytalan szabályozási keret akadályozza a nagy léptékű megújuló energiaforrások, köztük a napenergia fokozott elterjedését, mivel a nemzeti energiaszabályozó (HERA) még nem fogadott el aktuális, hálózatra csatlakozási díjakat, ami bizonytalanságot teremt a potenciális befektetők számára, és ténylegesen megakadályozta, hogy a projektek finanszírozáshoz jussanak. A horvát helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt beruházásokon túl a villamosenergia-hálózatba irányuló beruházások növelése döntő fontosságú lesz a megújuló energia horvátországi elterjedésének előmozdítása szempontjából. Rövid távon ehhez olyan intézkedésekre lesz szükség, amelyek ösztönzik a hibrid tárolást és a megújulóenergia-projektek. 2023-ban a háztartási fogyasztóknak csupán 24 %-a rendelkezett intelligens fogyasztásmérővel, ami jelentősen elmarad a 80 %-os uniós célkitűzéstől. Ahhoz, hogy teljes mértékben ki lehessen aknázni a megújuló energia fokozott elterjedését, a fogyasztók szerepvállalásának növelése és a keresletoldali válasz előmozdítása érdekében a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt intézkedéseken, valamint a dinamikus szerződéseken túlmenően jelentős finanszírozásra lesz szükség az intelligens fogyasztásmérők bevezetéséhez. A megújulóenergia-projektek – többek között többlakásos épületekben való – megvalósítására vonatkozó közigazgatási eljárások felülvizsgálata és egyszerűsítése segítene csökkenteni a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőséget. Az energiaközösségek létrehozására vonatkozó közigazgatási eljárásokat is felül kell vizsgálni, mivel a nyilvántartásba vett energiaközösségek száma továbbra is alacsony.

- (29) Energiahatékonyság-javító intézkedésekre van szükség a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által adott pozitív lendület fenntartásához és a következők terén elért előrehaladás felgyorsításához: i. épületek energetikai felújítása; ii. energiahatékony lakások, különösen szociális lakások biztosítása; valamint iii. a gáz- és olajkazánok hőszivattyúkkal és más hatékonyabb és környezetbarátabb megoldásokkal való felváltása. A villamosítás szempontjából releváns árjelzéseket a háztartások és az ipari fogyasztók esetében egyaránt aránytalanul a villamos energia felé tolódott adóteher is akadályozza. Figyelembe véve az éghajlattal kapcsolatos kockázatoknak való kitettségét és azok lehetséges gazdasági hatását, Horvátország esetében az is előnyös lenne, ha az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra és a fenntartható vízgazdálkodásra vonatkozó szakpolitikák gyors végrehajtása és szoros nyomon követése révén, a stratégiai infrastruktúrába irányuló természetalapú és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens beruházásokra támaszkodva felgyorsítanák az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást és a vízgazdálkodás rezilienciájának elérését.

- (30) Horvátországban a személy- és áruszállítás tekintetében egyaránt a közúti közlekedés a leggyakrabban használt közlekedési mód. A horvát helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt reformok és beruházások – például a vasúti infrastruktúra korszerűsítése, a zöld közlekedés előmozdítása és az intelligens közlekedési rendszerek kiépítése – már most is e célkitűzéseket támogatják; mindazonáltal továbbra is folyamatos erőfeszítésekre van szükség. A közlekedési infrastruktúra és a vasúti járművek korszerűsítése, a tömegközlekedés használatának fokozása és még inkább környezetbaráttá tétele, az intelligens közlekedési rendszerek bevezetése és a kibocsátásmentes járművek elterjedésének előmozdítása – például az adózási ösztönzők felülvizsgálata révén – nagyban hozzájárulhat a közlekedési ágazat dekarbonizációjához, és csökkentheti a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőséget és az energiakeresletet. 2023-ban az Unión belül Horvátországban volt a legalacsonyabb a megújuló üzemanyagok közlekedésen belüli részaránya (0,9 % a 10,8 %-os uniós átlaggal szemben). A bioüzemanyagok elegyítésére és keverésére vonatkozó szabályok felülvizsgálata ösztönözheti az alternatív üzemanyagok használatát. Horvátország jelentős támogatásokat nyújt a fosszilis tüzelőanyagokhoz kapcsolódóan, amelyek 2030 előtti fokozatos megszüntetése nincs tervbe véve. Különösen a fosszilis tüzelőanyagokhoz nyújtott azon támogatások kivezetését kellene prioritásnak tekinteni, amelyek nem kezelik célzottan az energiaszegénységet, nem kezelnek valódi energiabiztonsági problémákat, hátráltatják a villamosítást, és nem kulcsfontosságúak az ipari versenyképesség szempontjából. Horvátországban a fosszilis tüzelőanyagokhoz nyújtott támogatások – többek között a hőcserélőtermékekre és a gázra vonatkozó jelenlegi szükséghelyzeti árplafon, valamint az ellenszolgáltatás fejében végzett szállítás során használt dízelüzemanyagra vonatkozó jövedéki adók részleges visszatérítése – gazdaságilag nem hatékonyak, állandósítják a fosszilis tüzelőanyagoktól való függést, továbbá nem ösztönzik a villamosítást, valamint a kibocsátásmentes járművekre és az egyéb fenntartható megoldásokra való átállást.

- (31) A horvát munkaerőpiacon továbbra is pozitív tendenciák figyelhetők meg, bár a tartós strukturális és regionális kihívások visszavetik a versenyképességet és a növekedési potenciált. Számos ágazatban munkaerő- és szakemberhiányról számoltak be, miközben a foglalkoztatási ráta az uniós átlag alatt marad, különösen a veszélyeztetett csoportok, például az idősek, az alacsony iskolai végzettségű munkavállalók és a fogyatékossgal élő személyek esetében. A fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatási különbsége jelentősen nőtt, ami a hátrányos helyzetű csoportok esetében fokozta a szegénység és a társadalmi kirekesztődés kockázatát. A felnőttkori tanulásban való korlátozott részvétel – különösen a fővárosi régió kívül – korlátozza a munkaerőpiac szempontjából releváns készségek fejlesztését, és hozzájárul a strukturális munkaerőhiányhoz. Horvátország egy sor intézkedést hajtott végre a munkaerőpiaci igények kezelése érdekében, amelyek közül néhányat a helyreállítási és rezilienciaépítési terv és az Európai Szociális Alap Plusz támogat. Ezen intézkedések közé tartoznak az aktív munkaerőpiaci intézkedések, a továbbképzési és átképzési programok, valamint a külföldi munkavállalók munkaerőpiaci integrációjának javítását célzó reformok. Fokozni kell azonban ezen erőfeszítéseket, illetve javítani kell a hatékonyságukat a veszélyeztetett csoportok jobb megcélzása, a képzési hiányosságok kezelése, a felnőttkori tanulásban való részvétel ösztönzése és a munkaerőpiac szempontjából releváns készségeknek – többek között az oktatás különböző szintjein bevezetett magas színvonalú tantervek keretében történő – fejlesztése révén. Az oktatási rendszer reformjának előmozdítása elősegítené a koragyermekkori nevelésben és gondozásban való részvétel fokozását és az iskolai oktatásban töltött idő növelését, megerősítené az alapkészségeket, és jobb alapot biztosítana a továbbképzéshez és a készségek elsajátításához. E készségek fejlesztése, valamint a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika (STEM) területén folytatott tanulmányokban való részvétel javulása érdekében a képzett matematika- és fizikatanárok részarányának növelését illetően folyamatos erőfeszítésekre van szükség.

- (32) Bár történt némi előrelépés és jelentős szakpolitikai erőfeszítéseket tettek, Horvátország továbbra is jelentős társadalmi kihívásokkal néz szembe. A szegénység és a jövedelmi egyenlőtlenségek aránya még mindig magas, különösen az idősek, a fogyatékkal élő személyek és a vidéki térségekben élők körében. Horvátországban 2023-ban továbbra is magas volt a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázata. Az Unión belül azon országok közé tartozik, ahol a társadalmi juttatások (a nyugdíjak kivételével) a legcsekélyebb hatást gyakorolják a szegénység csökkentésére, továbbá a minimumjövedelem-rendszerek és a munkanélküli ellátások megfelelősége és lefedettsége még mindig korlátozott. A nyugdíjak viszonylag alacsonyok, ugyanakkor a demográfiai nyomás és a korai nyugdíjba vonulás gyakorlata veszélybe sodorja a rendszer fenntarthatóságát. A tartós ápolás-gondozás rendelkezésre állása korlátozott, az otthoni és a közösségi gondozáshoz való hozzáférés azonban elégtelen, ami aránytalan gondozási terheket ró az informális gondozókra, különösen a nőkre, ami azt jelenti, hogy kisebb valószínűséggel dolgoznak vagy keresnek munkát. A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó nemzeti lakhatási szakpolitikai terv hatékony és összehangolt végrehajtásának biztosítása hozzájárulna a lakhatás megfizethetőbbé tételéhez. E kihívások kezelése hozzájárulna a társadalmi felzárkózás támogatásához is, összhangban a bizottsági szolgálatok által a társadalmi konvergenciával kapcsolatos keretnek megfelelően elvégzett második szakaszos országelemzéssel¹⁷.

¹⁷ [Bizottsági szolgálati munkadokumentum: Second-stage country analysis on social convergence in line with the Social Convergence Framework \(SCF\) \(A társadalmi konvergenciával kapcsolatos keretnek megfelelően a társadalmi konvergenciára vonatkozóan elvégzett második szakaszos országelemzés\), SWD\(2025\) 95 final.](#)

- (33) Az orvosok egyenlőtlen eloszlása jelentősen megnehezíti az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférést a távoli/vidéki térségekben. A munkaerőhiány kezeléséhez olyan kezdeményezésekre van szükség, amely az egészségügyi szakemberek számának növelésére, valamint a képzésük, felvételük és megtartásuk javítására irányul, különös figyelmet fordítva a földrajzi egyenlőtlenségekre. Az Unióban itt a legalacsonyabb online egészségügyi szolgáltatásokat igénybe vevő lakosság aránya. Bár a helyreállítási és rezilienciaépítési terv támogatja a távorvoslási szolgáltatásokat a távoli és szigeti területeken, összehangolt erőfeszítésekre van szükség az egészségügyi szolgáltatásokhoz, különösen az egészségügyi alapellátáshoz és a járóbeteg-szakellátáshoz való egyenlő hozzáférés előmozdítása érdekében.
- (34) Az euroövezeti tagállamok gazdaságai közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel a Tanács 2025-ben azt ajánlotta, hogy az euroövezeti tagállamok tegyenek intézkedéseket – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik keretében – az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló 2025. évi ajánlás végrehajtása érdekében. Horvátország esetében a 2., 3., 4. és 5. ajánlás hozzájárul a 2025. évi ajánlásban meghatározott, a versenyképességre vonatkozó első euroövezeti ajánlás végrehajtásához, a 4. és 5. ajánlás a rezilienciáról szóló második euroövezeti ajánlás végrehajtásához, az 1. ajánlás pedig a makrogazdasági és pénzügyi stabilitásra vonatkozó harmadik euroövezeti ajánlás végrehajtásához,

AJÁNLJA, hogy Horvátország 2025-ben és 2026-ban hozzon intézkedéseket a következők szerint:

1. Az Európai Tanács 2025. március 6-i következtetéseivel összhangban – az adósságfenntarthatóság biztosítása mellett – összességében növelje a védelmi és biztonsági kiadásokat és fokozza az általános védelmi készséget. Igazodjon a Tanács által a nettó kiadásokra vonatkozóan 2025. január 21-én ajánlott maximális növekedési rátákhoz, egyúttal éljen a nemzeti mentesítési rendelkezés alapján a védelmi kiadások növelése érdekében biztosított engedménnyel.
2. Tekintettel az (EU) 2021/241 rendelet szerinti reformok és beruházások időszerű végrehajtására alkalmazandó határidőkre, gyorsítsa fel a REPowerEU-fejezetet is magában foglaló helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtását. Gyorsítsa fel a kohéziós politikai programok (ERFA, IÁA, ESZA+, KA) végrehajtását, adott esetben építve a féldős felülvizsgálat által kínált lehetőségekre. A versenyképesség javítása érdekében optimálisan vegye igénybe az uniós eszközöket, többek között az InvestEU program és a Stratégiai Technológiák Európai Platformja által biztosított lehetőségeket.
3. Foglalkozzon az állami kutatóintézetek és egyetemek széttagozottságával, és e célból olyan célokat határozzon meg a teljesítménymegállapodásokban, amelyek előmozdítják a konszolidációt, az együttműködést és adott esetben a fúziókat, pénzügyi ösztönzőkkel támogatva a tudományos eredményeknek és a kutatás-fejlesztési beruházások közcélú megtérülésének a fellendítését. Mozdítsa elő a kutatási és innovációs beruházásokat. A részvénytőke vonzerejének növelése érdekében javítsa a vállalkozások különböző finanszírozási forrásokhoz való hozzáférését, valamint mozdítsa elő a tőkepiacokat a lakossági befektetők – többek között kötvénypiaci – részvételének további könnyítésével, a tőzsdei jegyzés akadályainak felszámolásával és a vállalatirányítás megerősítésével. A vállalkozások létrehozásának és bővítésének megkönnyítése érdekében a digitalizáció révén egyszerűsítse tovább a szabályozást, javítsa a szabályozási eszközöket és csökkentse az adminisztratív terheket. A funkciók és/vagy az önkormányzatok összevonása révén erősítse meg helyi szintű közigazgatás kapacitását és hatékonyságát.

4. A megújulóenergia-projektek telepítésének és hálózati csatlakozásának felgyorsításával csökkentse a vállalkozások által fizetendő magas villamosenergia-árakat. Fejlessze tovább a villamosenergia-átviteli és -elosztó hálózatokat, ruházzon be a villamosenergia-tárolásba, és mozgítsa elő az intelligens fogyasztásmérők bevezetését. Egyszerűsítse az engedélyezést, többek között az energiaközösségek esetében, valamint egyszerűsítse a fotovoltaiikus napenergia-létesítmények többlakásos épületekben történő telepítésére vonatkozó eljárásokat. Gyorsítsa fel az energiahatékonysági intézkedések végrehajtását, különösen a lakóépületekben, valamint csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőséget a fűtési ágazatban, többek között a hatékony és zöld megoldások, például a hőszivattyúk alkalmazásának felgyorsításával. A fenntartható városi közlekedésnek, a vasúti közlekedésnek és a közúti közlekedés villamosításának előmozdítása révén, többek között a célzott adózási ösztönzők felülvizsgálatával, csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való függést és az energiakeresletet a közlekedési ágazatban. Tegyen konkrét lépéseket a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának fokozatos megszüntetésére, különösen a közlekedési ágazatban. A bioüzemanyagokra vonatkozó szabályok felülvizsgálata révén kezelje a megújuló energiaforrások közlekedésen belüli részarányának közelmúltbeli csökkenését.
5. Csökkentse a munkaerő- és szakemberhiányt a munkaerőpiaci részvétel előtt álló akadályok felszámolásával, szilárdabb oktatási alapok biztosításával minden szinten – különösen az alapkészségek, valamint a természettudományos, technológiai, műszaki tudományos és matematikai (STEM) készségek tekintetében –, a továbbképzés és az átképzés megerősítésével, a veszélyeztetett csoportok számára célirányosabb aktív munkaerőpiaci intézkedések bevezetésével, valamint a tehetségek vonzására, fejlesztésére és megtartására irányuló erőfeszítések megerősítésével. Erősítse meg a munkaerőpiaci politikákat, valamint fokozza azok szociális szolgáltatásokkal való összehangolását. A költségvetési fenntarthatóság megőrzése mellett, a szociális ellátások, többek között a nyugdíjak megfelelőségének növelése révén csökkentse a szegénységet és a jövedelmi egyenlőtlenségeket. Javítsa a formális otthoni és közösségi tartós ápolás-gondozáshoz való hozzáférést. Mozdítsa elő az egészségügyi dolgozók és létesítmények kiegyensúlyozott földrajzi eloszlását, az e-egészségügybe irányuló beruházásokat, valamint az egészségügyi politika terén a közigazgatás valamennyi szintje közötti szorosabb együttműködést.

Kelt Brüsszelben,

*a Tanács részéről
az elnök*